

RASTOS MEDŽIAGOS KINO IMPLIKACIJOS PRAEITIES PASAKOJIMŲ VERTINIMUI. SERGEJAUS LOZNICOS FILMO *PASIRODYMAS* ATVEJIS

Lukas Brašiškis

THE NEW SCHOOL UNIVERSITY

VILNIAUS UNIVERSITETAS

VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJA

Maironio g. 6, LT-01124 Vilnius

lukas.brasiskis@gmail.com

Šiame straipsnyje aptariami iš kinematografinio archyvo sugrąžintų vaizdų postprodukcijos būdai ir galimos jų implikacijos praeities pasakojimų vertinimams. Pirmose dviejose straipsnio dalyse iš istorinės ir teorinės perspektyvų apžvelgiamos rastos medžiagos kinui priskiriamos charakteristikos bei aptariami Williamao C. Weeso ir Paulo Arthuro siūlomi rastos medžiagos kino filmų tipologizacijos modeliai¹, ypatingą dėmesį skiriant kritiniu potencialu pasižyminčiam archyvinės medžiagos naudojimui. Trečioje straipsnio dalyje analizuojamas sukonstruotų praeities vaizdinių rekontekstualizacijos rastos medžiagos kine galimybės iliustruojantis režisieriaus Sergejaus Loznicos filmas *Pasirodymas* (2008).

REIKŠMINIAI ŽODŽIAI: rastos medžiagos kinas, archyvas, antrinė postprodukcija, rekontekstualizacija, sovietinis kino žurnalas, Sergejus Loznica.

RASTOS MEDŽIAGOS KINO ISTORIJA
BEI AKTUALUMAS ŠIANDIEN¹

Jau pirmaisiais kino istorijos dešimtmečiais režisieriai į savo filmus pradėjo integruoti archyvuose, bibliote-

kose ar šalia filmų laboratorijų randamas kino juostas, tačiau sistemingai rastą ir archyvinę medžiagą naujų filmų kūrime naudoti pradėta tik antroje XX a. pusėje². Negausioje rastos medžiagos kino istoriją aptarian-

1 Rastos medžiagos kino sąvoka straipsnyje yra vartojama kaip alternatyva angliakalbėje literatūroje vartojamai *found footage cinema* sąvokai. Detalesnė sąvokos pasirinkimo argumentacija pateikta tekste.

2 Pirmuoju iš rastos ir archyvinės medžiagos sumontuotu filmu yra laikomas 1924 m. Adriano Brunelio sukurtas kūrinys *Ker-tant Didžiąją Sagradą* (*Crossing the Great Sagrada*); Nicole Brenez, *Cartographie du Found Footage*, [interaktyvus], 2010, [žiūrėta 2011-11-05], http://archives.arte.tv/cinema/court_metrage/

IMPLICATIONS OF FOUND FOOTAGE
CINEMA TO THE RE-EVALUATION
OF HISTORICAL NARRATIVE.
A CASE-STUDY OF *REVUE*,
A FILM BY SERGEI LOZNITSA

Lukas Brašiškis

KEYWORDS: found footage cinema, archive, secondary postproduction, recontextualisation, Soviet cinema chronicles, Sergei Loznitsa.

SUMMARY

This article discusses the postproduction methods of images from cinematographic archive and their possible implications to the re-evaluation of historical narrative. The first two parts of the article describe the notion of cinematographic archive, paying special attention to the usage of archival footage containing critical potential, and also the features ascribed to found footage cinema are reviewed. The activation of the archive, suggested by Zsuzsa Barros, as the grounds of critical evaluation of past narratives in found footage cinema, is discussed. With consideration to the typology models of found footage cinema films, suggested by William C. Wees and Paul Arthur, a critical look at past narratives and creative recontextualisation of archival footage are compared. The third part of the article examines *Revue*, a film by Sergei Loznitsa, which illustrates the possibilities of past images' recontextualisation in found footage cinema. The article reveals how the encouraged reflection of imagery creation and the emphasised distance between images of the past and viewers' present allows the secondary footage usage in Loznitsa's film to achieve new imagery of recent past. The article states that the editing of Loznitsa's film stimulates affective viewers' reaction to the recent past and emphasises the falseness of imagery created by Soviet cinema chronicles. The final part of the article briefly reviews the perspectives of found footage cinema research.